

Οι Θυμωμένοι

Του Αλέξη Παπαχελά

Ένα σημαντικό κομμάτι των συμπολιτών μας έχει οχυρωθεί σε ένα πολιτισμικό και πολιτικό περιθώριο. Εκεί τους έσπρωξε η κρίση αλλά και ο ανεξέλεγκτος θυμός εναντίον ενός πολιτικού συστήματος που δεν πήρε το «συμβόλαιο» που είχε για δεκαετίες μαζί τους. Οι περισσότεροι από αυτούς τους ανθρώπους ανήκαν, ακόμη και πριν από λίγα χρόνια, στον κορμό της μεγάλης κεντροδεξιάς παράταξης. Μιλάμε για νοικοκυραίους, συντριπτικούς ανθρώπους, οι οποίοι είχαν οριακές απώψεις για διάφορα κοινωνικά ζητήματα, αλλά δεν ξέφευγαν ποτέ από τα όρια μιας αστικής δημοκρατίας. Ανάμεσά τους έβρισκες πάντοτε στρατιωτικούς, αστυνομικούς, δικαστικούς, αλλά και μικρ-

εμπόρους. Η Ν.Δ. τους έχασε από πελάτες, γιατί πολλοί εξ αυτών ανέβηκαν στα «αντιμονιακά κεραμίδια» μαζί με το κόμμα τους αλλά παρέμειναν εκεί μετά τη μεταστροφή του Κ. Σαμαρά.

Τώρα είναι πολύ θυμωμένοι, αν όχι ποτισμένοι με μίσος για την αστική δημοκρατία, αλλά και με βαθιά προσήλωση σε διάφορες απίθανες θεωρίες συνωμοσίας. Για να είμαστε ακριβείς, οι θεωρίες συνωμοσίας έχουν υποκαταστήσει το δικό τους σύστημα αιχών και συνιστούν τα μοναδικά εργαλεία ανάλυσης της κρίσης. Τα παιδιά νιώθουν μάλιστα απελευθερωμένα γιατί αντλούν την ενημέρωσή τους από ένα σκοτεινό τμήμα του Διαδικτύου, εκεί όπου αποθέωνται οι

σχετικές θεωρίες και τα πάντα εξηγούνται μέσα από διαβολικά σχήματα καταδίωκης του ελληνισμού. Ο ανεξέλεγκτος θυμός και η πλήρης βεβαιότητα πως «τώρα πια ξέρουμε πολύ καλά τι παίζεται» έχουν οδηγήσει αυτόν τον κόσμο πολύ πέραν της αντιμονιακής υστερίας.

Είναι σημαντικό για το μέλλον

τημήματος της Δεξιάς ξεκίνησε πολύ πριν από το Μνημόνιο, όταν κάποιοι αποφάσισαν ότι αντί για την Κεντροδεξιά των Ράλλη, Αθέρωφ, Τσάτσου, Κανελλόπουλου έπρεπε η Ν.Δ. να μιμηθεί το ΠΑΣΟΚ του Ανδρέα και να απευθυνθεί στον χαμηλότερο κοινό παρονομαστή των νοικοκυραίων. Ξέχασαν

μίσους ή τις ακροδεξιές θεωρίες και μεθοδεύσεις. Αν είναι να επιλέξουν αυτοί οι άνθρωποι αυτόν τον δρόμο θα ακολουθήσουν τους Ταλιψών, τους πραγματικούς αντισυστηματικούς ευαγγελιστές. Οχι, θέλει δουλειά, συζήτηση και μεγάλη προσπάθεια να τους πείσουμε πως το μίσος δεν αποτελεί λύση για την πατρίδα και πιως ο άκριτος εθνικισμός οδηγεί στην εθνική καταστροφή. Έχουμε όλοι ρόλο σε αυτήν την προσπάθεια: το κράτος που ευτυχώς επιβάλλει πλέον τον νόμο και την τάξη αντί να απουσιάζει από τις γειτονίες μας, η Εκκλησία που μπορεί και «μιλάει» στην ψυχή τους, οι πολιτικοί, τα μέσα ενημέρωσης, οι τοπικές κοινωνίες, ο καθένας μας ως γείτονας ή φίλος. Δεν θα είναι εύκολη υπόθεση.

Μέσα στον θυμό τους μας βλέπουν όλους ως κομμάτι ενός «συστήματος» ή μιας μεγάλης συνωμοσίας. Παραξενεύονται, μάλιστα, όταν αντλαμβάνονται πως αγαπάμε αυτόν τον τόπο, πιως η γαλανόλευκη στο απόμακρο εκκλησάκι σε έναν βράχο στο Αιγαίο μάρτι «φιλάει» όσο κανένα άλλο σύμβολο, πιως κρατόμαστε κι εμένις με νύχια και με δόντια από τα «σκοινιά της παράδοσης» τις δύσκολες αυτές μέρες. Μερικοί ισχυρίζονται πως είναι αργά για να ξανακερδίσουμε αυτόν τον κόσμο γιατί έχει μπει πολύ δηλητήριο στις φλέβες του. Ενδεχομένως να έχουν δίκιο. Πρέπει, όμως, να δώσουμε τη μάχη και να μην τον χαρίσουμε με ευκολία ή ελεύθερη υπεροφία σε κανέναν απολύτως..

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

της χώρας να ξανακερδίσουμε αυτόν τον κόσμο. Είναι ανότοτοι και απελπιστικά υπερόπτες εκείνοι που απλά τον σονομάρουν και μιλούν με απαξία γι' αυτόν. Στο κάτω κάτω ευθύνη για την πορεία του έχουν σε μεγάλο βαθμό οι πολιτικοί μας. Η λουμπενοποίηση ενός

οι κεντροδεξιοί επίγονοι πιως ένας λαός πάει μπροστά όταν του θέτεις φιλόδοξους στόχους, όχι όταν τον υπωντίζεις με εκείνο το «Ελλαδίτσα μας να είναι καλά» ή όταν του καλλιεργείς επίπλαστα σύνδρομα καταδώντις. Η λύση δεν είναι να ταυτισθεί με τα ένστικτα του

Η ΑΥΓΗ Προσδοκίες και πραγματικότητες

ΠΟΛΙΤΗΣ

Θέση των 800 ευρώ. Οι περισσότεροι δούλευαν μουλωχτά, ίσως για να μνημεύσουν σκέψεις, ίσως για να ξεχνούν.

Τι πλάκα! Τι αναισθησία! Άλλοι ψυχοχραγούσαν και άλλοι ψυχομαχούσαν και άλλοι φόρτωνταν τα λεφτά τους με φορτωτικές μες στα αεροπλάνα και τα πήγαιναν στο εξωτερικό. Πολλά λεφτά, είναι απίστευτο πως αυτοί οι λίγοι δεν έχουν τόσα λεφτά και πως ορισμένοι κολυμπούν μες στο χρήμα κι άλλοι δεν έχουν να φάνε. Τα περί συσσιτίων θερεσιέ τα αγοράζω φυσικά. Υπάρχει μια ανάγκη, αλλά η ανάγκη δεν έχει γίνει ακόμα τόσο επιτακτική. Ούτε η φτώχια είναι τόσο φανερή. Όλοι βολεύονται με τον ένα τρόπο ή με τον άλλο. Τώρα αρχίζει η μιζέρια να δείχνει τα δόντια της. Τώρα άρχισαν οι Κύπριοι να σκέψονται αν θα έχουν να φάνε σήμερα ή όχι και ίσως έχουν ακόμα ένα μικρό περιθώριο.

Διερωτώμαι ποιος έχει φάει όλα αυτά τα λεφτά. Οι πολιτικοί; Οι τραμπούκοι της δεξιάς; Οι κομουνιστές με τα τσεκκούθκια; Όλοι. Όλοι πήραν από κάτι. Φυσικά άμα το ψάξεις θα δεις πώς έγινε αυτή η καταστροφή, πώς οργανώθηκε αυτή η μαζική ληστεία. Πώς ο Χατζηπέτρος μαζί με τους υπόλοιπους αρριβίστες μάδησαν τα χρήματα του κυπριακού λαού μέχρι τελευταίου σεντ, μέχρι τελευταίας δεκάρας. Αυτό που βλέπετε, αγαπητοί μου αναγνώστες, είναι αυτό που έμεινε από την παλιά αυτοκρατορία της λίρας και αν το ψάξετε θα δείτε ότι υπάρχουν ακόμα λίρες, αλλά οι λίρες είναι στα τσεπάκια όλων αυτών των ρουφιάνων που εσείς αναδείξετε. Κι εμείς απλώς χειροκροτούσαμε. Καλή ανάσταση, αδελφοί. Φαίνεται ότι αυτή την ανάσταση την χρειαζόμαστε περισσότερο από κάθε άλλη φορά.

Η οικονομία είναι ψυχολογία, επαναλαμβάνουν οι «ειδικοί» και συμβουλεύουν τον πρωθυπουργό να διοχετεύει κλήμα πλαστής αισιοδοξίας, ώστε να βελτιωθεί η ψυχολογία των πολιτών με ορατό στόχο, καθώς λένε, να περιοριστεί η ύφεση. Η καλή ψυχολογία στρώνεται σε καταναλωτικές πρακτικές, λένε.

Είναι, όμως, η οικονομική κρίση ψυχολογικό φαινόμενο; Όλα λειτουργούν ως φούσκα; Μπορεί οι πολίτες να αλλάξουν συμπεριφορά εάν αντιμετωπίζονται κυρίως ως καταναλωτές; Μπορεί να βελτιωθεί η κοινωνική ψυχολογία, όταν οι νεόπτωχοι ξεπερνούν τα 3 εκατομμύρια, έχουν χαθεί 900.000 θέσεις εργασίας από την αρχή του Μνημονίου, η ανεργία καλπάζει και 500.000 νοικοκυριά στερούνται έστω και ενός εργαζόμενου; Μπορεί να επανέλθει αισιοδοξία με την πλήρη επιστροφή της εργασίας, ή όταν την ανεργία καλπάζει και επιπλέον επιστρέφει στην κοινωνία συντριβής, ή όταν την ανεργία καλπάζει και επιπλέον επιστρέφει στην κοινωνία συντριβής;

Ο Σαμαράς επιδιώκει να δημιουργήσει την ψευδοίδιθη «επανεκκίνησης της οικονομίας» με τις ιδιωτικοποίησεις. Επιτυγ-

χάνει ζημία του δημοσίου συμφέροντος. Ρητορεύει περί του επικείμενου «σχεδίου ανάπτυξης». Την ίδια ώρα όμως αποποιεύται μοχλών ανάπτυξης, όπως η ΔΕΠΑ, η ΔΕΗ και οι τράπεζες υπό δημόσιο έλεγχο. Κατασκευάζει μια νέα αφήγηση, ώστε πάνω στα κοινωνικά συντριψματά να δημιουργήσει νέες προσδοκίες και εικονικές πελατειακές υποσχέσεις. Αποκρύπτει τη «μαύρη τρύπα» του νέου έτους, που υπολογίζεται σε τουλάχιστον 4 δισ. ευρώ, με τα ασφαλιστικά ταμεία, τις συντάξεις και την Υγεία στο επίκεντρο της δημοσιονομικής δίνης. Το μοναδικό σχέδιο που καταρτίζεται στα κρυφά είναι η νέα επίθεση στις συντάξεις. Κι όλα αυτά με την παρηγοριά ότι οι πιστωτές θα συναντήσουν σε νέο κούρεμα του χρέους, το φινόπωρο. Τα χειρότερα όμως που έρχονται, το 4ο Μνημόνιο, αποτελούν προϋπόθεση για το νέο κούρεμα, που είναι πιθανό να δώσει τη χαριστική βολή στα εναπομείναντα κοινωνικά δικαιώματα. Αυτό το σχέδιο ονομάζει παραπλανητικά η κυβέρνηση «εθνικό σχέδιο ανάπτυξης». Και στήνει στα μέτρα της το νέο προεκλογικό δηλητήμα ώστε να περιορίσει την έκταση της λαϊκής καταδίκης. Αυτό το «σχέδιο» θα επιχειρηθεί μάλιστα μαζί με πρωτοβουλίες ανασύνθεσης της τρικομματικής κυβέρνησης. Δεν εννοούμε τον προεξοφλημένο και

ξαφλημένο κυβερνητικό ανασχηματισμό.

Αλλά την πρωθυπουργική επαγγελία για τη συγκρότηση «νέας ευρωπαϊκής - αισιοδοξής παράταξης», με τη μονιμότερη δορυφοροποίηση του ΠΑΣΟΚ και της ΔΗΜΑΡ. γύρω από τη Ν.Δ.

Είτε ομολογείται είτε όχι, η χώρα έχει εισέλθει σε μακρά προεκλογική περίοδο. Οι τρικομματικοί ποντάρουν στην πολιτική κόπωση των πολιτών, στην πολιτική περιθωριοποίηση μεγάλου μέρους των λαϊκών τάξεων που